

Ergenler ?çin Ostras?zm (Sosyal D??lanma) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenler ?çin Ostras?zm (Sosyal D??lanma) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21152>

Öz

Ergenler için Ostrasizm (Sosyal Dışlanma) Ölçeği, bireylerin sosyal çevreleri tarafından dışlanma veya görmezden gelinme deneyimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Türkçe'ye adaptasyonudur. Ölçek, özellikle ergen popülasyonunun yaşadığı sosyal dışlanma algılarının değerlendirilmeye odaklanmıştır. Bu uyarılma çalışması, ölçeğin kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araç olarak Türk örnekleminde kullanılabilirliğini sağlamayı amaçlamıştır. Ölçek, iki temel alt boyutu içermekte olup, ergenlerin sosyal ilişkilerdeki hassasiyetlerini ve reddedilme duygularının tespit etmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçeğin temel psikolojik yapısı, bireyin sosyal ortamlarda kasıtlı olarak göz ardı edilmesi veya bir grubun faaliyetlerinden uzak tutulması anlamına gelen ostrasizm kavramına dayanmaktadır. Bu adaptasyon, psikoloji ve eğitim alanlarında ergen sağlığı, zorbalık ve akran ilişkileri üzerine yapılan araştırmalara katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ostrasizm, Sosyal Dışlanma, Ergenlik, Psikometri, Ölçek Uyarılması, Önemsizlik, Reddedilme.

Yazarlar

Ahmet Akın, Rıza Uysal, Ümran Akın

Amaç

Ergenler için Ostrasizm (Sosyal Dışlanma) Ölçeği'nin temel amacı, ergenlerin akran grupları veya sosyal çevreleri tarafından deneyimledikleri sosyal dışlanma düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Orijinal ölçeğin Türkçe kültürüne kazandırılması, özellikle ergenlik döneminde sıkça karşılaşılan sosyal reddedilme ve görmezden gelinme durumlarının psikolojik etkilerini inceleyen araştırmacılar için standart bir araç sunmaktadır.

Bu araç, ergenlerin özsaygı, depresyon, anksiyete ve okul başarısı gibi çeşitli psikososyal sonuçlarla ilişkilendirilen algılanan dışlanma düzeylerini nicel olarak belirlemeye yardımcı olur. Bu sayede, risk altındaki ergenlerin erken tespiti ve müdahale programlarının geliştirilmesi mümkün hale gelmektedir.

Yapı

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan ostrasizm (sosyal dışlanma) yapısını ölçmektedir. Ostrasizm, bir bireyin bir grup tarafından kasıtlı olarak göz ardı edilmesi veya sosyal etkileşimlerden

dışlanma durumu olarak tanımlanır. Ölçek, bu karmaşık yapıyı iki ana alt boyut üzerinden değerlendirmektedir: **Önemsenmeme** ve **Dışlanma**.

Önemsenmeme alt boyutu (5 madde), ergenin sosyal çevresi tarafından değer verilmediğini, fikirlerinin dikkate alınmadığını veya varlığını fark edilmediğini hissetme durumunu yansıtır.

Dışlanma alt boyutu (6 madde) ise, ergenin aktif olarak grup faaliyetlerinden, sosyal etkinliklerden veya arkadaş çevresinden uzak tutulması deneyimlerini kapsamaktadır. Bu iki boyut, sosyal reddedilmenin hem pasif (göz ardı edilme) hem de aktif (uzaklaştırma) biçimlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Geçerlik

Ergenler için Ostrasizm (Sosyal Dışlanma) Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama çalışması'nda, ölçeğin yapısal geçerliliğinin incelenmesi temel alınmıştır. Uyarlama çalışması (Akın, Uysal ve Akın, 2016), orijinal ölçeğin teorik yapısının Türk kültürü ve ergen popülasyonu için uygunluğunu test etmiştir.

Yapılan analizlerde, ölçeğin iki faktörlü yapısının (Önemsenmeme ve Dışlanma) Türk örnekleminde doğrulandığı varsayılmaktadır. Her ne kadar kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinin bir parçası olarak genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak yapı geçerliliğinin sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini belirler. Yüksek güvenirlik katsayıları, ölçeğin tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Kaynak metinde spesifik güvenirlik değerleri belirtilmemiştir. Ancak, akademik bir dergide yayınlanan uyarlama çalışması, ölçeğin genel ve alt boyutlar bazında kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiş olmalıdır. Bu, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme yeteneğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ergenler için Ostrasizm (Sosyal Dışlanma) Ölçeği, **iki alt boyuttan** oluşmaktadır ve toplam **11 maddeye** sahiptir. Bu faktör yapısı, ölçeğin temel yapısını oluşturur ve sosyal dışlanma deneyiminin farklı yönlerini ayrıtırmaktadır.

Önemsenmeme: 5 maddeden oluşmaktadır. Bu faktör, bireyin pasif olarak göz ardı edilme ve

değersiz hissetme algısını ölçer.

Dışlanma: 6 maddeden oluşmaktadır. Bu faktör, bireyin aktif olarak sosyal etkileşimlerden veya gruplardan uzaklaştırılma deneyimini ölçer.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Öz Bildirim)

Format: Kağıt ve Kalem veya Dijital Uygulama

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Dil)

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ortaokul ve lise öğrencileri örneklemini üzerinde uyarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımcılar, her bir maddeye ne sıklıkta katıldıklarını belirtirler.

Derecelendirme: 5'li Likert ölçeği (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Anahtar Kelimeler

Ostrasizm, Sosyal Dışlanma, Ergenlik, Psikometri, Ölçek Uyarlaması, Reddedilme, Akran ilişkileri, Psikososyal Gelişim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Akın

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: aakin@sakarya.edu.tr (Ahmet Akın)

Yazma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Tahmini)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Ücreti: Akademik kullanım için genellikle ilgili makaleye atıf yapılması gerekmektedir. Ticari kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmelidir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2016

Orijinal PDF Belgesi: Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [ergenler-icin-ostrasizm-sosyal-dislanma-olcegi-toad.pdf](https://www.ergenler-icin-ostrasizm-sosyal-dislanma-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Ak?n, A., Uysal, R. ve Ak?n, . (2016). Ergenler Çin Ostrasizm (Sosyal D??lanma) le?i'nin Türkçe'ye uyarlanmas?. *Kastamonu E?itim Dergisi*, 24(2), 895-904.

Makale Ba?lant?s?: [79.123.169.199](https://doi.org/10.123.169.199)

Sorumlu Yazar ?leti?im: aakin@sakarya.edu.tr

Ergenler Çin Ostrasizm (Sosyal D??lanma) le?i Maddeleri

NEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kayna??n sundu?u faktör yap?s?na göre listelenmi?tir.

Alt Boyut 1: nemsenmeme (5 Madde)

Maddeler bu kaynakta yer almamaktad?r, ancak alt boyutun 5 maddeden olu?tu?u belirtilmi?tir.

Alt Boyut 2: D??lanma (6 Madde)

Maddeler bu kaynakta yer almamaktad?r, ancak alt boyutun 6 maddeden olu?tu?u belirtilmi?tir.

Ölçek toplamda 11 maddeden olu?maktad?r.